

77. O olejach i tłuszczach, *Encyklopedia Rolnicza*, 8, 218 (1898).
78. Kwestia zbożowa, *Echa Płocko-Lomżyńskie*, nr 58, 59, 60 (1898).
79. W sprawie słownictwa chemicznego, *Wszechświat* 18, 542 (1899).
80. Z dziedziny chemii fizycznej. Przegląd wydawnictw książkowych, *Wszechświat*, 18, 737, 756, 780 (1898).
81. Przegląd postępów chemii nieorganicznej w r. 1902, *Chem. Polski*, 2, 457, 481, 505 (1902).
82. Czterokarbonyl niklu, jego historia i dynamika, *Chem. Polski*, 2, 745 (1902).
83. O klasyfikacji złożonych soli mineralnych, w szczególności połączeń amoniakalnych kobaltu i platyny, *Chem. Polski*, 2, 817, 841 (1902).
84. O budowie złożonych soli amoniakalnych kobaltu i platyny, *Chem. Polski*, 2, 1129, 1156 (1902).
85. Chemia polska w XX stuleciu:
- I. Zestawienie prac, ogłoszonych w r. 1901, *Chem. Polski*, 3, 70, 95, 118, 143, 192, 214, 240, 262, 287 (1903).
- II. Zestawienie za r. 1902, *Chem. Polski*, 3, 1007, 1026, 1048, 1068, 1088, 1107, 1127, 1147, 1168, 1188 (1903).
- III. Zestawienie za r. 1903, *Chem., Polski*, 5, 18, 37, 58, 77, 106 (1905).
- IV. Zestawienie za r. 1904, *Chem. Polski*, 6, 174, 198, 217, 257, 276, 296 (1906).
- V. Zestawienie za r. 1905, *Chem. Polski*, 7, 324, 381, (1907).
- VI. Zestawienie za r. 1906, *Chem. Polski*, 9, 18, 40, 63, 88, 112, 136, 161, 185 (1909).
- VII. Zestawienie za r. 1907, 1908, *Chem. Polski*, 10, 278, 301, 367, 397, 414, 442, 469, 496, 513, 527, 565; 11, 18 (1911).
86. Faza, reguła faz W. Pilarzkiego. Glossaryum metalograficzne, *Przeł. Techn.*, 46, 316 (1908).
87. O roztworach koloidalnych, *Wszechświat*, 29, 385, 405, 421 (1919).
88. O koloidach oraz ich znaczeniu w procesach pobierania wody przez organizmy zwierzęce, *Nowiny Lekarskie*, (1911), 129.
89. O szybkości reakcji chemicznych i ich roli w kształtowaniu się zjawisk przyrodzonych, *Akademickie wykłady rolnicze*, 3, 33 (1913).
90. W sprawie przygotowania kandydatów do stanu profesorskiego, *Przełgąd Akadem.*, 1, 4 (1921).
91. O międzynarodowej konferencji chemicznej w Warszawie, *Roczniki Chem.*, 1, 203 (1921).
92. Szkoły akademickie w budżecie państwowym, *Przełgąd Akadem.*, 1, 61 (1921).
93. Nasze czasopiśmiennictwo chemiczne, potrzeba jego konsolidacji, *Przem. Chem.*, 7, 124 (1923).
94. Instrukcje dla piszących referaty z prac chemicznych, Warszawa 1923.
95. Symbole fizykochemiczne. Skróty bibliograficzne czasopism chemicznych, *Roczniki Chem.*, 2, 1 (1922).
96. Chemia fizyczna. Poradnik dla samouków, Chemia, tom V.
97. Zagrożenie bytu Politechniki Warszawskiej, *Przeł. Techn.* (1927), nr 3.
98. W sprawie zagrożenia bytu Politechniki Warszawskiej, *Przeł. Techn.* (1927).

В библиографической заметке приводятся труды профессора неорганической химии Варшавского политехнического института Яна Завидзкого, ученого с мировым именем, организатора польской науки, основателя научного химического журнала „Roczniki Chemii” („Ежегодники химии”).

A bibliographic notice deals with the work of Jan Zawidzki, professor of inorganic chemistry at the Technical High School in Warszawa, scientist of world renown, organizer of Polish science and creator of the Polish chemical scientific journal ROCZNIKI CHEMII.

Kronika sprzed lat*)

Metan spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, we Lwowie. Kontrakt dnia 31. października 1916. Cel: rozwiązanie problemów chemiczno-technicznych i użytkowanie tychże. Kapitał zakładowy 100 000 Koron, z czego wpłacono 25 000 Koron. Zawiadowcy: Dr. Kazimierz Kling, docent przyw. uniwersytetu, Inż. Ignacy Mościcki, profesor politechniki. Rada nadzorcza: Inż. Emil Piwoński, Dr. Stanisław Tołłoczko, profesor uniwersytetu, Inż. Józef Tomicki, dyrektor miejskich zakładów elektrycznych we Lwowie, Inż. Władysław Szaynok, inżynier cywilny.

Metan, 1, 12 (1917).

Obecne stosunki amerykańskie cechuje troska rządu o racjonalne wykorzystanie naturalnych zasobów ropy i gazu ziemnego w Stanach Zjednoczonych. Instytut U. S. Bureau of Mines nawołuje w swych publikacjach z końca r. 1916. do sanacji przemysłu naftowego, piętnując dotychczasową rabunkową eksploatację i marnowanie cennego materiału. Spadek produkcji w dawnych okęgach obok bezwzględnej i nie troszczącej się o przyszłość eksploatacji nowych terenów, oto objawy wojennego przemysłu ropnego. Na marne idą zwłaszcza miliardy stóp sześciennych niezużytkowanego gazu ziemnego, a „zawarta w nim benzyna skrapla się na gałęziach drzew i spływa jak szron wiosenny”. Z umysłu zalewa się wodą szyby, mogące produkować do 40 milionów stóp gazu. Wiercenia prowadzi się bezmyślnie, stosując niewłaściwe metody i urządzenia, przez co liczne tereny ulegają zawodnieniu, a znaczne ilości ropy giną bezpowrotnie. Komisyjne badania w stanie Oklahoma, stwierdzone przez wiarygodnych inżynierów i fachowców naftowych, wykazały, że skutkiem niedbalstwa i ignorancji spekulantów 25 do 85% niewydobytej ropy pozostaje w odbudowywanych ropodajnych warstwach.

Metan, 2, 55 (1918).

Z Ogólnego Zjazdu Gazowników Polskich w Warszawie. Wiele cennych informacji z dziedziny pyrogenizacji ropy naftowej udzielił prof. Smoleński. Studja nad pyrogenizacją ropy rozpoczął profesor podczas pobytu swego w Rosji, gdzie dokonywał prób na szeroką skalę. Próby czynione z ropą bakińską dały wyniki dobre i to łącznie z faktem poważnego braku węglowodorów aromatycznych w Polsce zachęciło profesora do czynienia prób z ropą galicyjską. W ciekawym opisie, ilustrowanym liczbami zestawiał prelegent wyniki dotychczasowych prac swoich, które doprowadziły do otrzymania przez pyrogenizację ropy galicyjskiej dużej ilości węglowodorów aromatycznych, dających się łatwo frakcjonować. Po rektyfikacji dały prawie chemicznie czyste produkty. Profesor, na podstawie dokonanych prób, przypuszcza, że do podobnych wyników dojść można przez pyrogenizację najmniej wartościowych frakcyj ropy naftowej. Stać się to może bardzo poważnym źródłem dla pokrycia niedoboru węglowodorów aromatycznych w Polsce.

Zapytania liczne i żywa dyskusja, jaką odczyt prof. Smoleńskiego wywołał, wskazują na duże zainteresowanie się przedmiotem.

Przem. Chem., 4, 175 (1920).

Instytut chemiczno-techniczny w Polsce. W Poznaniu na zjeździe przedstawiciele tamtejszego przemysłu chemicznego, instytucji bankowych, ministerstwa spraw wojskowych i odpowiednich towarzystw omawiano potrzebę stworzenia w byłej dzielnicy pruskiej badawczego instytutu chemiczno-technicznego, którego celem byłoby badania i prace twórcze w zagadnieniach mających na celu lepsze wyzyskanie naturalnych bogactw kraju. Uznano za wskazane jak największe współdziałanie tak sfer przemysłowych, bankowych jak rządowych i wojskowych celem urzeczywistnienia projektu. Utworzono komisję celem prac wstępnych.

Przem. Chem., 5, 20 (1921)

*) Wszystkie notatki podane są z zachowaniem oryginalnej pisowni.

Maison de Chimie. W Paryżu ma powstać pod tą nazwą budynek, który mieścić będzie szereg towarzystw chemicznych. Tam też ma znaleźć się miejsce i dla obcych chemików, przejeżdżających lub bawiących chwilowo w Paryżu w celach naukowych lub przemysłowych. Tam mają dokonywać się wymiany myśli i nawiązywanie stosunków handlowych.

Przem. Chem., 5, 21 (1921).

Popieranie czasopism technicznych przez przemysłowców na Zachodzie a u nas Znacznie fachowej literatury jako potężnej dźwigni w dziedzinie postępu techniki jest rzeczą tak znaną ludziom kultury, że nie potrzeba o tym dużo mówić. To też znaczenie to dawno ocenili przemysłowcy i kupcy zachodnio-europejscy wskutek czego tak jedni jak i drudzy uważają za swój obowiązek patriotyczny popieranie prasy technicznej wszelkimi dostępnymi środkami. Jednym z najskuteczniejszych środków materialnego popierania czasopism, wzmocnienia ich funduszy okazało się zamieszczanie przez firmy przemysłowo-techniczne i handlowe reklam. Wystarczy przejrzeć takie czasopisma jak: „Zeitschrift des Vereines deutscher Ingenieure”, „Industrie-Bau”, „Gesundheits-Ingenieur”, „Engineering Record”, „Genie civil”, by zrozumieć skąd czerpią wydawcy czasopism technicznych w Niemczech, Anglii, Francji i Ameryce fundusze. Fundusze te pozwalają wydawcom tych czasopism dawać czytelnikom zawsze obfity, pełen treści i doskonale ilustrowany materiał. Umieszczając bardzo drogo opłacane reklamy w fachowych pismach, zachodnio-europejscy przemysłowcy zdają sobie doskonale sprawę, że popierając prasę ojczystą jednocześnie mają na celu i osobisty interes, bo reklama oplaca się sownie.

Przem. Chem., 5, 21 (1921).

Tow. Przemysłu węglowego w Polsce, z siedzibą w Warszawie kap. 5 milj. Mk. ma na celu zaprowadzenie w Polsce racjonalnego użytkowania węgla, według najnowszych postępów techniki. Zakres działania obejmuje czynności zmierzające do wszechstronnego użytkowania energii i substancji węgla i produktów jego przeróbki, jak gazowanie węgla, rozprowadzanie na odległość gazu, wytwarzanie i rozprowadzanie na odległość energii elektrycznej, użytkowanie wytworzonego w ten sposób gazu i elektryczności, jako źródła siły, ciepła i światła na możliwie odległych obszarach, wyrób wszelkich produktów chemicznych z węgla lub dających się otrzymać zapomocą wytworzonego z niego gazu i prądu elektrycznego, uprawianie różnych innych gałęzi przemysłu lub komunikacji, stojących w związku z ekonomicznym użytkowaniem węgla, oraz handel utrzymanymi w ten sposób produktami. Założycielami są Bank Handlowy w W., Rada Zjazdu Przem. Górn. w Król. Pol., i pp.: Dr. Bobrzyński, Cegielski, Chrzanowski, Dr. Czarnecki, Kozłowski, Konopka, Dr. Kosiński, inżynierowie Kwiatkowski, Skarbiński, Sułowski i Świerczewski.

Przem. Chem., 5, 51 (1921).

W przemyśle sztucznych żywic (bakelitów) zapowiadają się trudności z powodu niemożności podniesienia produkcji obu surowców, fenoli i formaliny. E. Glazer (wg Z. ang. Chem.) sądzi, że chcą wytrzymać konkurencję żywic naturalnych, przemysł ten musi znaleźć dla siebie inne źródła surowców. Kumaron i fenole można otrzymać także z pramazi. W miejsce aldehydu mrówkowego proponuje on spróbować ozonizacji olejów mazi lub chlorowania bogatych w metan gazów destylacyjnych.

Przem. Chem., 5, 148 (1921).

P. Curie-Skłodowska otrzymała wielki medal złoty od amerykańskiego instytutu nauk społecznych.

Przem. Chem., 5, 149 (1921).

Międzynarodowa konferencja chemiczna w tym roku odbywa się w Brukseli (a nie w Polsce jak było dawniej postanowione), w czasie od 27. do 30. lipca. Porządek dzienny obejmuje następujące sprawy: Organizację międzynarod. komisji ciężarów atomowych; reformę terminologii; ujednolicenie skrótów bibliograficznych; międzynarodowy instytut wzorów i prób; ustalenie substancji podstawowej dla termochemii; międzynarodowe laboratorium dla analizy środków spożywczych; laboratorium dla badań materiałów ceramicznych i opalowych; patent międzynarodowy; higiena pracy w przemyśle chemicznym.

Przem. Chem., 5, 200 (1921).

Subwencja dla „Przemysłu Chemicznego”. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego poleceniem z dnia 16. IX. 1921 L. 7642 przyznało Instytutowi „Metan” subwencję pieniężną w kwocie 700 000 Mk na wydawnictwo „Przemysłu Chemicznego”. Wobec tego w nagłówku czasopisma umieszczamy począwszy od niniejszego numeru dopisek: wydany „z zasiłkiem Min. Wyz. Rel. i Ośw. Publ.” Subwencja zmniejszy znacznie niedobór wydawnictwa nieuchronny przy tak małym jeszcze u nas rozwiniętym przemyśle chemicznym.

Przem. Chem., 5, 255 (1921).

Oesterreichische Chemiker Zeitung o naszym przemyśle chemicznym pisze w jednym ze swych ostatnich zeszytów jak następuje: Przemysł polski znajduje się w stanie ciągłej rozbudowy. W ostatnich czasach założono cały szereg przedsiębiorstw przemysłowych najróżniejszych kategorii. Największy ruch pod tym względem wykazuje zachodnia Małopolska. Przemysł chemiczny wykazuje stosunkowo najsilniejszy rozwój. Pierwsze miejsce zajmuje tu fabryka kwasu azotowego Azot w Borach. Pod Krakowem powstała Pierwsza Małopolska fabryka wyrobów gumowych. Tamże buduje się wielką fabrykę margaryny. Tow. Akc. Pharma buduje wielką fabrykę sacharyny i pochodnych salicylowych. Agrochemia w Oświęcimiu i Agropol w Wadowicach, fabryki sztucznych nawozów, rozbudowują się coraz bardziej. Stara fabryka kwasu siarkowego w Gorlicach została zupełnie przebudowana i powiększona. Dwie wielkie fabryki zapałek, jedna w Bielsku, druga w Krajowie są na ukończeniu. Powiększono znacznie rafinerje ropy w Libuży i Krośnie, pozatem budują się jeszcze inne nowe. Dalszą destylacją surowych olei i wyrobem olei smarowych zajmują się fabryki Polon i Grodzickiego w Krakowie. Oleina w Krakowie wyrabia sztuczne lakiery i farby drukarskie. Wielka mydlarnia powstała w Trzebinii, w Szczakowej wielka fabryka tleny. Ciekawe są plany Pierwszej polskiej destylarni węgla, która ma stanąć w Jaworznie a chce pracować wyłącznie podług nowych polskich patentów. Krakowska garbarnia i farbiernia skór i futer osiągnęła znaczne sukcesy na polu wyrobu sztucznego selskinu i bibrety.

Przem. Chem., 6, 17 (1922).

Kinematograficzne przedstawienie przemysłu chemicznego odbywa się w Kaiserin Friedrich Haus w Berlinie, gdzie pokazują ruch w fabrykach Merck'owskich. Wszystkie zabudowania fabryczne, pracownie chemiczne, gdzie pracuje 100 chemików, hale maszyn, biblioteka, oddziały handlowe i reklamowe — powstanie preparatów leczniczych od surowca drogerijnego aż do tabletki rozwijały się przed oczyma widzów, budząc powszechne zainteresowanie i podziw.

Przem. Chem., 6, 22 (1922).

Od redakcji. Po sześciu latach pracy, wśród której niezmiennie przyświecała nam myśl o Polskim Chemicznym Instytucie Badawczym, stoimy obecnie u tego najbliższego celu. Oto dnia 24 marca b.r. przekształciliśmy Spółkę „Metan” na Chemiczny Instytut Badawczy w Polsce, Towarzystwo dla popierania pracy twórczej w polskim przemyśle chemicznym, oddając cały majątek i okazałe wartości patentowe dawnej spółki na wyłączną własność nowej instytucji, która nie będąc już spółką zarobkową wszystkie swoje wysiłki ma stawić do usług społeczeństwa.

Chcąc upamiętnić to założenie Chemicznego Instytutu Badawczego, wydajemy niniejszy zeszyt, w którym czytelnik zapozna się z dziejami jego powstania. We Lwowie w czerwcu 1922.

Przem. Chem., 6, 121 (1922).

Personel naszego Instytutu w ciągu dotychczasowej działalności był następujący: Zarząd spoczywał w rękach dwóch zawiadowców: prof. Dra Ignacego Mościckiego i prof. Dra Kazimierza Klinga, oraz prokuratorzy Dra Wacława Leśniańskiego, a od października 1921 administrację objął Dr. Zenon Martynowicz. Pracownikami stałymi i przejściowymi byli chemicy: inż. Dr. Walenty Dominik, Zofia Dobijanka, inż. Lucjan Krajewski, Dr. Emilja Lewicka, inż. Jerzy Pfanhauser, Józef de Tysson, inż. Ludwik Wasilewski, Lech Suchowiak, inż. Antoni Zieliński, Dr. Tadeusz Zwisłocki, inż. Włodzimierz Bobrownicki, Jan Łęgowski. Dział konstrukcyjny prowadził początkowo inż. Stanisław

129

243

Kubiński, a obecnie inż. Michał Nikiel. Księgowość Instytutu prowadził początkowo p. Jan Mogilnicki, a od roku 1918 pani Rena Mostowska. W warsztacie mechanicznym zatrudniamy stale jednego mechanika. Ogółem składa się personel „Metanu” obecnie z 16 osób.

Przem. Chem., 6, 148 (1922).

Zjazd Chemików Polskich w Warszawie. Polskie Towarzystwo Chemiczne, Warszawa, Politechnika, ul. Polna 3 rozsyła następujący komunikat: „Sekretariat Organizacyjny I-go Zjazdu Chemików Polskich uprasza o wzięcie udziału w pracach tego Zjazdu, który odbędzie się w Warszawie w dniach 3—6 kwietnia 1923 r. Prosimy zatem o wypełnienie załączonego odcinka dołączonego do niniejszego zeszytu Przem. Chem. i odesłanie go pod adresem Sekretariatu Polskiego Towarzystwa Chemicznego (Warszawa, Politechnika, Polna 3), oraz o wpłacenie do P.K.O. na konto 505 (Pol. Tow. Chem.) wkładki zjazdowej, wynoszącej w markach równowartość 4 zł p. (w styczniu 12000 mkp.) Ktoby chciał wygłosić na Zjeździe referat z zakresu jednego z działów chemii, technologii chemicznej, lub poruszyć sprawę nauczania chemii, upraszamy o zaznaczenie tego w nadesłanym odcinku. Zwracamy uwagę, że referaty wygłaszane nie powinny trwać dłużej niż 20 minut, krótkie zaś ich streszczenie winno być nadesłane przed dniem 15 lutego 1923 r. celem wydrukowania ich i rozdania członkom Zjazdu. Członkiem Zjazdu może być każdy, interesujący się zagadnieniami chemii, lub przemysłu chemicznego.

Przem. Chem., 7, 21 (1923).

Tegoroczne Targi Kijowskie odbędą się w czasie od 15 lutego do 1 kwietnia a charkowskie od 1 lutego do 15 marca. Według wiadomości Poselstwa Polskiego w Charkowie w targach tych przyjął udział liczne trusty, kooperatywy oraz wszelkiego rodzaju firmy i instytucje zarówno rządowe, jak i prywatne, mogące być poważnymi odbiorcami zagranicznych towarów. W sprawach dotyczących się powyższych jarmarków należy się zwracać do p. Blicha, przedstawiciela handlowego przy Poselstwie ukraińskim w Warszawie, Jasna 26 (hotel Wiktorja).

Przem. Chem., 7, 54 (1923).

Polska terminologia techniczna. W gronie członków Akademii Nauk Technicznych zwrócono uwagę na pilną potrzebę ustalenia terminologii technicznej polskiej i zamierzono zorganizować pracę w tym kierunku. W tym celu niezbędne jest przede wszystkim zebranie prócz dzieł wydanych w druku, wiadomości o pracach rękopiśmiennych, spoczywających w ukryciu, i wogóle wiadomości o instytucjach i osobach pracujących nad terminologią polską, w celu ześrodkowania i skoordynowania tych prac i dalszych zamierzeń, oraz wprowadzenie w życie ich rezultatów, któreby miały za sobą dostateczną powagę naukową.

Zarząd Akademii prosi wszystkich interesujących się tą ważną sprawą o nadsyłanie informacji do jej referenta na zebraniu ogólnym Akademii, członka Akademii prof. Aleksandra Wasutyńskiego, gmach główny Politechniki Warszawskiej.

Przem. Chem., 7, 172 (1923).

Na fundusz budowy gmachów „Chemicznego Instytutu Badawczego” złożyli w dalszym ciągu*):

P. Ładusiński, Hrubieszów, 20 000 Mp.
A. Majewski, Szydłów, 21 000 Mp.
L. Miąsik, Rozwadów, 50 000 Mp.
A. Karpiński, Poręba, 20 000 Mp.
Koczwarą, Brodnica, 10 000 Mp.
Wydział powiatowy Sejmiku, Pińczów, 50 000 Mp.
Zakład Gazowy miejski, Lublin, 500 000 Mp.
Wydział powiatowy Sejmiku, Krzemieniec, 3 000 000 Mp.
Wydział Powiatowy Sejmiku, Pińczów, 50 000 Mp.
Pisarczyk, Tuchów, 10 000 Mp.
Wydział powiatowy, Tomaszów Lub., 250 000 Mp.
Wydział powiatowy Sejmiku, Będzin, 1 000 000 Mp.
Wydział powiatowy Sejmiku, Opoczno, 3 000 000 Mp.
Wydział powiatowy Sejmiku, Piotrków, 1 000 000

*) Dajemy tylko parę charakterystycznych pozycji jako wyciąg z długiej listy

Rada Miejska w Łodzi, 250 000 Mp.
Sąd Pokoju, Grójec, 20 000 Mp.
Urząd Gminy Niesułów, 25 000 Mp.
Magistrat miasta Zamość, 1 000 000 Mp.
Wydział Powiatowy Sejmiku, Opatów, 3 000 000 Mp.
Wydział Powiatowy Sejmiku Płońsk, 200 000 Mp.
Magistrat miasta Ciechanów, 5 000 000 Mp.
„Słowo Radomskie”, Radom, 1 000 000 Mp.

Przem. Chem., 8, 67 (1924).

Z powodu strajku drukarskiego w Lwowie, który trwał od 9-ego lutego do 27-go marca niebyliśmy w stanie wydać na czas numerów z lutego i marca. Wobec tego wydajemy obecnie numer potrójny na luty, marzec i kwiecień.

Przem. Chem., 8, 66 (1924).

W maju b.r. ukazał się pierwszy zeszyt „Wiadomości Urzędu Patentowego”, czasopisma oficjalnego Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

W czasopiśmie tem ukazywać się będą publikacje o udzielonych patentach na wynalazki, świadectwach ochronnych na wzory użytkowe, i zdobnicze, świadectwach ochronnych na znaki towarowe (łącznie z odbitkami klisz) i o wszelkich zmianach, dotyczących udzielonych praw, dalej wszystkie postanowienia z ustawodawstwa o ochronie własności przemysłowej i handlowej w Polsce oraz ważniejsze z takiegoż ustawodawstwa zagranicznego, wreszcie komunikaty i różne informacje z tej dziedziny.

Przem. Chem., 8, 125 (1924).

Wydawanie polskich czasopism naukowych i technicznych nie jest rentownem. Uwidocznia się to i na naszym miesięczniku. Z prenumerat i anonów można było w latach sprawozdawczych pokrywać tylko pewną część wydatków, resztę należało pokrywać z subwencji. Gdy te zawsze były niewystarczające dopłacać musiał do wydawnictwa „Chem. Instytut Bad.”

I tak w roku 1923 straty redakcji wynosiły	390 060 852 Mp.
„ „ 1924 „ „ „	3 828,64 zł. p.
„ „ 1925 „ „ „	1 562,28 zł. p.

Straty te, które pokrył Instytut, były jednak w rzeczywistości znacznie wyższe, gdyż z tej racji iż Chemiczny Instytut Badawczy prowadzi wydawnictwo tylko ubocznie, w kosztach wydawniczych niema wcale szeregu kosztów redakcja nie rozprządza osobną administracją, zatem w kosztach wydawniczych niema wcale szeregu kosztów administracyjnych.

Przem. Chem., 10, 168 (1926).

... w dniu 31 grudnia 1927 r. w skład pracowników Instytutu wchodzi:

W charakterze adjunktów: Pp. Dr. Gustaw Bodmer, inż. Romuald Orosz, inż. Błażej Roga, inż. Jerzy Pfanhauser, inż. Zdzisław Zaleski. W charakterze asystentów starszych: Inż. Antoni Kaczorowski, inż. Jan Kłosiński, inż. Halina Starczewska. W charakterze asystentów młodszych p. p. inżynierowie: Michał Chorąży, Wacław Englert, Tadeusz Kaliński, Jan Krzyżkiewicz, Aleksander Łukowski, Maciej Mączyński, Stanisław Mantel, Henryk Narkiewicz, Tadeusz Rabek, Stefan Żabicki. Pomocniczych pracowników zatrudniał Instytut 7. Personel administracyjny składał się z 1 kierownika i 10 pracowników. Laborantów, woźnych i gońców 18 osób.

Przem. Chem., 12, 467 (1928).

W 75-lecie światła naftowego odbył się w Krośnie 29 i 30 października b.r. obchód ku czci Ignacego Łukasiewicza, twórcy naszego przemysłu naftowego, który już w roku 1853 zbudował pierwszą rafinerię ropy naftowej, odkrył metody odbenzynowania ropy naftowej przez destylację i oczyszczania nafty świetlnej przez rafinację kwasem siarkowym, a zarazem wynalazcy pierwszej lampy naftowej.

Przem. Chem., 12, 604 (1928).

Polskie Towarzystwo Chemiczne zwołuje w Poznaniu w czasie od 2 — 4 lipca 1929 r. II Zjazd Chemików Polskich. II Zjazd będzie miał za zadanie, podobnie jak I Zjazd w 1923 r. przegląd sił naukowych, technicznych i pedagogicznych oraz dorobku twórczego za ostatnie pięciolecie, jak również bliższe zetknięcie się chemików całej Polski.

Przem. Chem., 13, 61 (1929).

Rok „zawieszenia broni” w naukowej organizacji przemysłu. Przedstawiciele przemysłu niemieckiego wystąpili z taką propozycją. Oświadczają oni, że aczkolwiek piękną i nader pożyteczną jest naukowa organizacja pracy i chociaż bardzo wiele korzyści przyniosła przemysłowi, przecież przemysł nie może nadążyć fali zalewających go pomysłów organizacji i przeorganizowania. Po prostu niema czasu, aby sprawdzić użyteczność jednych propozycji z powodu pojawiania się następnych. Zaproponowali więc „pokój boży” (Burgfrieden) na przeciąg jednego roku. W ciągu tego roku ma się sprawdzać projekty dotychczasowe, natomiast wstrzymać się z lansowaniem nowych (VDI).

Przem. Chem., 13, 86 (1929).

Industrial & Engineering Chemistry podaje, że produkcja towarów gumowych w Polsce wzrosła z 450 t w roku 1924 na 1900 t w r. 1926 i 3000 t w r. 1927, stwierdza, że bez względu na to import towarów gumowych zagranicznych do Polski nie wykazał żadnego spadku. Import surowego kauczuku, idący przez Hamburg, Londyn lub Paryż wynosił w r. 1926—725 t, w r. 1927—1753 t, a 1455 t w pierwszej połowie 1928 r.

Przem. Chem. 13, 158 (1929).

W Leuna pod Merseburgiem już od pół roku jest w ruchu fabryka sztucznej benzyny, oparta na węglu brunatnym, a prowadzona metodą kontaktową, która ma produkować 200 000 t benzyny rocznie.

Przem. Chem., 13, 207 (1929).

Dnia 22 lutego b.r. o godzinie 18 w Gmachu Chemii Politechniki Warszawskiej, Ulica Polna 3, odbędzie się zebranie Konstytuujące „Związku Inżynierów Chemików Rzeczypospolitej Polskiej”.

Poniżej przedstawiamy cele i zadania nowo organizującego się Związku:

- Obrona praw, godności, tytułu i interesów członków;
- pośrednictwo pracy, organizowanie i niesienie pomocy materialnej członkom oraz popieranie ich położenia materialnego i społecznego;
- zbliżenie swych członków i utrzymanie między nimi zawodowej i towarzyskiej łączności;
- interwencja w sprawach wynikłych ze stosunków służbowych;
- organizowanie wycieczek naukowo-technicznych i ogólno kształcących w kraju i zagranicą;
- branie udziału w rozważaniu problematów techniki i przemysłu chemicznego, ułatwienie swym członkom korzystanie z bibliotek, pracowni naukowych, zawieranie stosunków z pokrewnymi stowarzyszeniami w kraju i zagranicą;
- w razie potrzeby organizowanie kursów i zakładów chemicznych;
- popieranie pracy twórczej swych członków w dziedzinie wiedzy chemicznej i udzielanie im w miarę możliwości bezpłatnie porady zawodowej;
- zakładanie i popieranie spółdzielni członków.

Przem. Chem., 14, 72 (1930).

Polskie Towarzystwo Chemiczne. Na posiedzeniu Zarządu w dniu 1 maja r. b. wybrano pp. prof. M. Centnerszvera, prof. Ludwika Szperla i prof. W. Świętosławskiego jako delegatów Tow. na X-tą Konferencję Unji Międzynarodowej Chemii Czystej i Stosowanej, która się odbędzie w Liège w dniach 14—20 września r. b. Oprócz powyższych pp. Delegatów będą jeszcze wybrani przedstawiciele z pośród kandydatów proponowanych przez Zarząd Oddziałów Tow.

Przem. Chem., 14, 262 (1930).

Redakcja czasopisma „Palestine & Near East Economic Magazine” w Tel Aviv (Palestyna) przystępuje z końcem bieżącego roku do wydania specjalnego numeru poświęconego Polsce.

Wiad. Przem. Chem., 5, 66 (1930).

Największa na świecie wytwórnia metalu kadmu znajduje się obecnie w Polsce, na terenie huty Pawła, w Rordzeniu. Została uruchomiona przez koncern Gieschego. Produkcja dzienna wynosi ok. 150 kg.

Wiad. Przem. Chem., 5, 71 (1930).

Dnia 9. XI. r. b. odbyło się w Politechnice Warszawskiej Posiedzenie Komisji wzmocnienia dochodów Polskiego Towarzystwa Chemicznego. P. prof. Zawadzki przedstawił krytyczny stan finansowy Towarzystwa, wywołany zbyt niskimi składkami członkowskimi (36 zł. rocznie), niewiel-

ką liczbą członków wspierających (opłacają min. 60 zł. rocznie lub 500 zł. jednorazowo) wreszcie niewypłaceniem rocznej subdykcji rządowej. Jednocześnie rosła wydatki Towarzystwa i wydawnictw: „Roczników Chemii” i „Przemysłu Chemicznego”.

Przem. Chem., 14, 535 (1930).

O żywicach syntetycznych mówił G. T. Morgan z fabryki w Ted-Sington na posiedzeniu „Society of Chemical Industry” w Londynie. Światowe spożycie żywic sztucznych wynosiło w r. 1921—9 000 t, w r. 1926—13 000 t a obecnie wynosi 20 000—25 000 t. W r. 1926 udział w produkcji brały Stany Zjednoczone A. P. w 40%, Niemcy w 24%, Anglia w 16% i Francja w 8%. Należy się liczyć z dalszym wzrostem zapotrzebowania na te produkty.

Przem. Chem., 15, 48 (1931).

Hydrogenacja węgla kamiennego natrafiła widocznie na trudności zniechęcające, gdyż jak donosi prasa niemiecka „A. G. für Steinkohlenverflüssigung und Steinkohlenveredelung” w Duisburgu, która prowadziła tam zakład próbny z produkcją 4 t benzyny dziennie, oraz zatrudniający 150 ludzi, zamknęła ten zakład obecnie definitywnie, podając jako powód drożyznę kapitałów zakładowych przy równoczesnym spadku cen produktów naftowych. Innymi słowy okazało się, że metoda jest nie rentowna, to znaczy nie rozwiązano trudności w przemysłowym zastosowaniu prób laboratoryjnych.

Przem. Chem., 15, 72 (1931).

Walka o rynki platyny rozgrywa się obecnie między Kanadą i Rosją. Po wojnie, gdy odpadła rosyjska produkcja platyny cena uncji utrzymała się przy 30 funtach angielskich. Po wznowieniu dawnej produkcji rosyjskiej w wysokości 100 000 uncji rocznie cena ustaliła się czas jakiś na około 14-17 funtów, ale już z końcem ubiegłego roku spadła poniżej 7 funtów, przy 120 000 uncjach rocznej produkcji rosyjskiej. Cierpi na tem przeważnie Transwał i Kolumbia, produkujące platynę z rudy jak Rosja ale w warunkach gospodarki kapitalistycznej.

Przem. Chem., 15, 200 (1931).

Wulkanizacja bez siarki lub jej związków da się przeprowadzić podług U. S. Bureau of Standards zapomocą trójnitrobenzolu. Jest to ważne w wypadkach, kiedy otrzymany kauczuk ma być użyty w bezpośredniej bliskości srebra, miedzi lub rtęci, szczególnie więc do celów elektro-technicznych, gdzie tworzenie się siarczków powyższych metali jest niepożądane.

Przem. Chem., 15, 396 (1931).

Wydział Chemiczny Pol. Warsz. uchwałą z dn. 19 stycznia r. b. wprowadził do egzaminów wstępnych — egzamin co najmniej z jednego z 3 języków: francuskiego, angielskiego, niemieckiego. Egzamin będzie polegał na sprawdzeniu umiejętności czytania i rozumienia tekstu cudzoziemskiego, z dzieł z zakresu nauk matematyczno-przyrodniczych, bez użycia słownika.

Przem. Chem., 16, 47 (1932).

W r. 1931 nastąpił dalszy wzrost produkcji artykułów chemicznych w Z.S.S.R. Produkcja kwasu siarkowego, obliczana w r. 1913 na 150 000 tonn, w r. 1931 wynosiła 420 000 tonn. Wytwórczość sody kalcynowanej wzrosła w tymże czasie ze 150 000 tonn na 272 000 tonn. Produkcja superfosfatów utrzymała się na poziomie przedwojennym i wyniosła ok. 520 000 tonn. Jednocześnie odbywa się w dość szerokim zakresie rozbudowa wytwórczości mas plastycznych, sztucznych włókien, półproduktów organicznych i barwników. Badania w zakresie syntetycznego kauczuku są kontynuowane. W dziedzinie nawozów azotowych zanotowano bardzo poważny wzrost wytwórczości we wszystkich fabrykach.

Wiad. Przem. Chem., 7, 42 (1932).

...Jednak nawet na tle tego spadku konsumpcji nawozów, zwłaszcza fosforowych, w Niemczech odpowiednio liczby polskie kształtują się wręcz katastrofalnie. Zużycie superfosfatu w roku 1931 wyniosło zaledwie 40% liczb z roku 1928, mimo że producenci superfosfatu prowadzą racjonalną politykę cen, obniżając je z roku na rok. Tak więc cena

130
245

za 1 kg⁰/₀ P₂O₅ w sezonie jesiennym r. 1930 wynosiła 80-87 groszy, w sezonie jesiennym 1931 — 72-76 groszy, w sezonie jesiennym 1932 — 67-70 groszy. Oczywiście, w porównaniach tych nie można brać na uwagę sezonu wiosennego roku bieżącego, gdy superfosfat sprzedawany był przez fabryki po cenach znacznie niższych od kosztów własnych wytwórczości — w wyniku prowadzonej podówczas walki konkurencyjnej między poszczególnymi fabrykami i tendencji częściowego choćby opróżnienia magazynów.

Wiad. Przem. Chem., 7, 62 (1932).

Na targach lewantyńskich w Palestynie w roku 1932 następujące fabryki otrzymały srebrny medal:

- a) Tomaszowska Fabryka Sztucznego Jedwabiu — za przędzę jedwabiu sztucznego,
- b) Sp. Akc. „Fr. Puls” za mydła toaletowe,
- c) Sp. Akc. „Pepege” za obuwie gumowe. ,

Wiad. Przem. Chem., 7, 79 (1932).

Prace nad organizacją Muzeum Przemysłu i Techniki. Prace nad organizacją tej tak potrzebnej dla kraju placówki posuwają się zjawo naprzód. Dziesięć Komisji fachowych pod przewodnictwem znanych specjalistów ze sfer profesorskich i przemysłowych pracuje nad ustaleniem idealnego planu zobrazowania w ramach Muzeum całokształtu przemysłu i techniki z tym, że realizacja będzie postępować kolejnymi etapami, przy czym pierwsza faza organizacji Muzeum ma być zakończona bezwzględnie do dnia 1 października b. r.

Dyrekcja Muzeum czyni energiczne zabiegi w celu wydobycia z różnych instytucji, fabryk, uczelni technicznych i.t.d. jaknajwięcej eksponatów charakterystycznych pod względem dydaktycznym względnie historycznym. Niezależnie od tej akcji są w opracowaniu różne nowe modele oraz szereg tablic poglądowych, których zadaniem będzie zilustrowanie kolejnych faz produkcji szeregu przedmiotów produkowanych przez przemysł. Równoległe z powyższymi programowymi pracami postępuje również akcja w kierunku skoordynowania pracy innych Muzeów stołecznych o charakterze technicznym, w tem założeniu, że z czasem wszystkie te placówki winny się połączyć w jedną całość. W imię tej zdrowej idei Zarząd Muzeum Przemysłu i Techniki zdołał już nawiązać jaknajściślejszą współpracę z Muzeum Kolejowym, Muzeum Tramwajów i Autobusów, oraz Muzeum Filtrów i Kanalizacji.

Dyrekcja Muzeum zwraca się z gorącym apelem do ogółu techników i sympatyków o nadsyłanie informacji o posiadanych prywatnych zbiorach, któreby się mogły przyczynić do wzbogacenia centralnych zbiorów.

W drodze takiej współpracy i zaufania poszczególne kraje europejskie zyskały piękne świątynie techniczne, których zadaniem jest pogłębianie kultury technicznej szerokich sfer ludności.

Przem. Chem., 17, 40 (1933).

Profesor Kazimierz Smoleński wybitny uczony polski został w dniu 17 lipca b. r. członkiem Akademii Pracy im. Massaryka (Massarykowa Akademii Práce).

Wybór profesora Kazimierza Smoleńskiego posiada doniosłe znaczenie dla nauki polskiej. Wskazuje nam, że wśród technologów naszych są jednostki o wybitnej wartości, cieszące się sławą nie tylko w kraju lecz i zagranicą.

Przem. Chem., 17, 230 (1933).

Czyszczenie wody wodociągowej za pomocą ozonowania zamierza przeprowadzić miejski urząd wodny w Londynie. Wiadomo, że instalacja taka pracowała już przed wojną w Leningradzie. Próby podjęte na małą skalę w Londynie były zadawalające. Koszty obliczają na 1 f. sterl. na 4543 m³ wody. Chlorowanie jest tańsze lecz woda ozonizowana jest lepsza w smaku i wyglądzie.

Przem. Chem., 17, 269 (1933).

W dn. 16 grudnia 1933 odbyła się uroczystość otwarcia Muzeum Przemysłu i Techniki w Warszawie. Na inaugurację nowej placówki (której zbiory mieszczą się częściowo przy ul. Krakowskie Przedm. 66 i częściowo przy ul. Tamka 1) przybył Pan Prezydent Rzplitej, w otoczeniu członków Rządu; zjawili się również liczni przedstawiciele świata przemysłowego i naukowego. Szereg przemówień wygłoszony został przez pp.: Prof. Ponikowskiego, Premiera Jędrzejewicza, Prez. Słomińskiego, Dyr. Sliwińskiego, za-

kończony został referatem p. Inż. Jackowskiego o organizacji Muzeum.

Dział wytwórczości chemicznej (mieszczący się przy ul. Tamka) przedstawia się okazale i bardzo estetycznie. Wyodróżniają się eksponaty, interesujące następujące gałęzie przemysłu chemicznego: sztuczne nawozy azotowe, przerób węgla kamiennego, materiały wybuchowe, półprodukty i barwniki organiczne, gazy techniczne, wyrób jedwabiu sztucznego, przerób tłuszczów, przerób kości, przemysł gumowy, wyrób farb i lakierów, fabrykacja sody, farmaceutyka. Przemysł zapalczany zobrazowany jest zarówno pięknym modelem fabryki zapalek w ruchu, jak ciekawymi fotomontażami.

Wiad. Przem. Chem., 9, 1 (1934).

W wypadku aeroplanowym w Belgii zginął pionier przemysłu gumowego w Polsce, Samuel Halperin. Zmarły był twórcą przemysłu obuwia gumowego w naszym kraju i założycielem fabryki „Pepege” w Grudziądzu. Samuel Halperin cieszył się w sferach przemysłowo-handlowych opinią wybitnego przemysłowca i zdolnego przedsiębiorcy.

Wiad. Przem. Chem., 9, 7 (1934).

Sp. Akc. „Azot” w Jaworznie podjęła produkcję i wypuściła na rynek: czterochloroetan, pięciochloroetan i czterochloroetylen. Ponadto, niezależnie od produkowanego, oddawna potażu żrącego wysokoprocentowego, rozpoczęła wytwarzanie potażu żrącego w ługu 50%-owym.

W najbliższym czasie uruchomione będą przez fabryki syntetyczno-organiczne nowe działy w zakresie półproduktów organicznych.

Wiad. Przem. Chem., 9, 10 (1934).

Dn. 30 stycznia r. b. zmarł jeden z najznakomitszych współczesnych chemików, laureat Nobla, Dr. Fryderyk Haber, przeżywszy lat 66.

Urodzony we Wrocławiu, habilitował się w 30 roku życia w Karlsruhe. Pierwsze jego prace dotyczyły zagadnień elektrolitycznych, w których kontynuował badania Faradaya; zajmował się później otrzymywaniem czystego glinu na drodze chemicznej, wreszcie wspólnie z Boschem wypracował powszechnie znaną metodę syntezy amoniaku, stosowaną w Niemczech podczas wojny. Metoda ta pozwoliła Niemcom znieść 4-letnią blokadę, zaopatrując przemysł wojenny i rolnictwo w związku azotowe. Haber też był jednym z twórców chemicznej wojny gazowej, zastosowanej poraz pierwszy przez Niemców.

Mimo olbrzymie dla Niemiec zasługi, Haber zmarł na emigracji w Bazylei.

Wiad. Przem. Chem., 9, 19 (1934).

Wyszło z druku sprawozdanie Muzeum Przemysłu i Techniki w Warszawie za r. 1933. Sprawom Muzeum Przemysłu i Techniki poświęciliśmy już wiele uwagi z okazji otwarcia Muzeum, które odbyło się dn. 16 grudnia r. ub. Sprawozdanie poświęcone jest też w znacznej części uroczystości otwarcia. Ze sprawozdania finansowego wynika, że na ogólną sumę wpływów powyżej 120 000 zł. złożyły się przede wszystkim zasiłki instytucji rządowych, społecznych i innych, że składkę członkowskich wpłynęło niepełna 17 000 zł. Preliminarz budżetowy na r. 1934 przewiduje po stronie dochodowej i rozchodowej sumę 185 000 zł., przy czym charakter dochodów pozostaje taki sam, jak w r. 1933.

Wiad. Przem. Chem., 9, 31 (1934).

W dniu 4 lipca r. b. w sanatorium Sancellemoz w Saubaudji zmarła Marja Skłodowska-Curie. Prawie zbytecznym jest pisać kim była, wyliczać długie tytuły i piastowane przez nią godności; czuje każdy, że zgasa wielka pochodnia, która zaświeciła wiedzy ludzkiej w końcu XIX wieku i przez długie lata rozjaśniała drogę badaczom w dziedzinie nauki o budowie materji.

Przem. Chem., 18, 140 (1934).

10-go września o godz. 3-ej po poł. otwarty został w Pałacu Urickiego (byłej Dumie Państwowej) w Leningradzie uroczysty Zjazd Chemików, zwołany z powodu stulecia urodzin Wielkiego odkrywcy układu okresowego pierwiastków, D. I. Mendelejewa. W Zjeździe tym przyjął udział około 700 chemików Związku S.S.R. oraz 26 chemików zagranicznych (wielu z żonami). Najliczniej przedstawione

byli Niemcy (10 przedstawicieli z prof. P. Waldenem na czele), dalej Polska i Szwecja (po 3 członków), Anglja (2 członków), Czechosłowacja (2 przedstawicieli: jeden z Uniwersytetu Czeskiego, drugi z Niemieckiej Politechniki), Stany Zjednoczone A. P., Włochy, Finlandja, Austria, Bułgaria, Danja po jednym przedstawicielu. Polska reprezentowana była przez Wiceprezesa Polskiej Akademii Umiejętności prof. W. Świętosławskiego, Prof. H. Lachsa i wyż. podpisanego*), Turcja zaś przez przedstawicielkę pici żeńskiej, panią prof. Remzie. Nieobecni, — choć zaproszeni — byli przedstawiciele Francji, Hiszpanji i Holandji. Referaty wygłoszone podczas Zjazdu, były poświęcone przeważnie konsekwencjom zasadniczych koncepcyj Mendelejewa, które zostały zrealizowane i rozwinięte przez badaczy naukowych w ciągu półwiecza po ich wygłoszeniu przez autora. Większość referatów wygłoszona była w języku rosyjskim, niektóre zaś w językach obcych (przeważnie po niemiecku).

Przem. Chem., 18, 153 (1934).

Dr. inż. Błażej Roga dotychczasowy kierownik Koksowni „Wolfgang” w Rudzie Śląskiej został mianowany z dniem 1 marca 1935 dyrektorem Gazowni Miejskiej w Warszawie.

Przem. Chem., 19, 30 (1935).

Dr. inż. Michał Chorąży, starszy adjunkt Działu Węglowego Chemicznego Instytutu Badawczego objął z dniem 1 marca 1935 kierownictwo Koksowni „Wolfgang” w Rudzie Śląskiej.

Przem. Chem., 19, 30 (1935).

Układ kontyngentowy z Polską, który wygasł w dniu 31 grudnia 1934 r. został przedłużony na rok bieżący. Układ zapewnia Z.S.S.R. kontyngenty na ryby, futra, wina, kawior, jabłka, jelita, nici, antracyt i chemikalja, zaś Polsce dostawy na rury wiertnicze i żelazo walcowane.

Wiad. Przem. Chem., 10, 3 (1935).

Naczelna Organizacja Inżynierów. W dniu 17 lipca r. b. zalegalizowana została statut Naczelnej Organizacji Inżynierów R.P. w skrócie „N.O.I.”, członkami założycielami której są następujące związki i stowarzyszenia inżynierskie; 1) Związek Polskich Inżynierów Elektryków, 2) Związek Inżynierów Chemików R.P., 3) Stowarzyszenie Inżynierów Wychowanków Wydziału Mechanicznego Politechniki Warszawskiej, 4) Stowarzyszenie Inżynierów Mechaników Polskich, 5) Związek Polskich Inżynierów Kolejowych, 6) Związek Inżynierów Drogowych R.P., 8) Stowarzyszenie Architektów R.P., 9) Związek Polskich Inżynierów Budowlanych, 10) Stowarzyszenie Polskich Inżynierów Przemysłu Naftowego, 11) Polskie Towarzystwo Politechniczne we Lwowie. Powyższe związki i Stowarzyszenia liczą ogółem około 6000 członków.

N.O.I. stając się reprezentacją ogółu inżynierów i wyrazicielką postulatów i dążeń stanu inżynierskiego w Polsce może mieć duży wpływ na kształtowanie się naszych stosunków społecznych, gospodarczych i socjalnych.

Przem. Chem., 19, 171 (1935).

Stowarzyszenie Techników Polskich w Warszawie zwraca uwagę na działające przy Stowarzyszeniu biuro informacji bibliograficznej, które posiada zbiór notatek bibliograficznych w ilości ok. 130 000 karetek o publikacjach technicznych, drukowanych w językach europejskich we wszystkich czasopismach technicznych świata. Zbiory bibliograficzne obejmują: w zakresie polskiej literatury technicznej — dane od r. 1919; w zakresie literatury wszechświatowej — od r. 1930, a za lata 1879—1929 materiały w opracowaniu. Ponadto polska literatura chemiczna opracowana jest od początku XX stulecia.

Zwracamy uwagę przemysłu chemicznego na tę ciekawą dokumentację, która niewątpliwie ułatwić może w dużej mierze pracę badawczą i techniczną.

Biuro Informacyjnej Bibliograficznej (Czackiego 3/5 w Warszawie) za udzielane informacje pobiera opłatę, wynoszącą 50 gr. od jednej notatki.

Wiad. Przem. Chem., 10, 51 (1935).

Pawilon polski na Międzynarodowej Wystawie, jaka odbywa się obecnie w Brukseli, obejmuje też dział chemiczny.

Z uwagi na niewielkie rozmiary pawilonu polskiego, dział przemysłu chemicznego obejmuje też szczupły kątek naszego budynku. W formie syntetycznej przedstawione tam zostały typowe artykuły polskiego przemysłu chemicznego, fotomontaże większych fabryk, dane statystyczne i t.d.

Wiad. Przem. Chem., 10, 54 (1935)

Nowy Dyrektor Chemicznego Instytutu Badawczego. Wydział czynny Instytutu na posiedzeniu w dniu 23 października 1935, w obecności notariusza, wybrał Dyrektorem Chemicznego Instytutu Badawczego profesora Dra Kazimierza Klinga.

Przem. Chem., 19, 222 (1935).

Wystawa Szkolnej Aparatury Chemicznej. Centralna Chemiczna Pracownia Dydaktyczna przy Muzeum Oświaty i Wychowania Ministerstwa W. R. i O. P. (Hoża 88) urządziła w sali nr. 8 wystawę szkolnej aparatury chemicznej przystosowanej do programu chemji w klasie III gimnazjum ogólnokształcącego.

Otwarcie wystawy nastąpi w połowie grudnia. Wystawa trwać będzie przez grudzień i styczeń.

Przem. Chem., 19, 223 (1935).

Gaśnice z bromkiem metylu, przeciw pożarom w pracowni są 6-krotnie skuteczniejsze od zawierających CCl_4 . Wielka łatwość z którą ulatnia się CH_3Br (t. w. $4,5^\circ$) oraz fakt, że daje 1,6 razy tyle gazu co CCl_4 , nie tłómaczą samego tego wzmoczonego efektu gaszącego. Należy przypisać samej grupie bromowej to działanie przeciwpożarowe.

Przem. Chem., 19, 223 (1935).

Dnia 23 sierpnia zmarł — ś. p. Dr. fil. Zenon Martynowicz, Dyrektor Chemicznego Instytutu Badawczego, wybitnie zasłużony działacz na polu poczyniń naukowych, technicznych i społecznych. Śmierć D-ra Martynowicza jest ciężką stratą dla polskiego życia chemicznego, gdzie szczególnie były cenione organizacyjne wysiłki Zmarłego. Ś. p. Zenon Martynowicz, stojąc na czele Instytutu, którego zadaniem jest popieranie wiedzy czystej i stosowanej, miał zawsze wielkie zrozumienie dla potrzeb naszego przemysłu chemicznego.

Wiad. Przem. Chem., 10, 66 (1935).

Marceli Struszyński. Analiza jakościowa nieorganiczna i organiczna z uwzględnieniem potrzeb towaroznawstwa. Nakładem księgarni Trzaski, Everta i Michalskiego, Warszawa, str. XVIII i 549.

Jeden z najlepszych naszych analityków i towaroznawców napisał wspaniałą książkę, o której charakterze i wartości najlepiej mówi tytuł wraz z nazwiskiem autora. Wartość książki niepomniernie zwiększa się przez jednoczesne podanie analizy nieorganicznej i organicznej.

Wiad. Przem. Chem., 10, 78 (1935).

Wycieczka Chemików Niemieckich w Polsce. W maju r. b. odbyła się wycieczka Wydziału Chemicznego Politechniki Warszawskiej do Niemiec. Krótkie sprawozdanie z tej wycieczki podaliśmy swego czasu.

W początku października r. b. chemicy niemieccy z Uniwersytetu we Frankfurcie nad Menem pod przewodnictwem prof. W. Jandera rewizytowali chemików polskich. W ciągu prawie trzecztygodniowego pobytu goście niemieccy zwiedzili cały szereg miejscowości oraz liczne objekty przemysłowe z działu Technologji Chemicznej.

Echa tej wycieczki znalazły wyraz w sprawozdaniach umieszczonych w prasie niemieckiej.

Przem. Chem., 19, 265 (1935).

Uzgodnienie terminologii chemicznych. Każda z dziedzin chemji posiada obfitą nomenklaturę do której stale dołączają się nowe nazwy ciał wytworzonych syntetycznie lub wykrytych drogą analizy. Niezmierne szybki postęp wiedzy dokonujący się w ostatnich czasach w tych dziedzinach w szczególności zaś w dziedzinie biochemji narzuca konieczność wprowadzenia gruntownej reformy nomenklatury.

Międzynarodowa Unja Chemiczna utworzyła szereg komisyj nomenklatury. Przewodniczący tych komisyj p. p. profesorowie A. Harden (Londyn), W. P. Jorissen (Leiden)

*) M. Centnerszvera

267
131

i P. Verkade (Rotterdam) odbyli ostatnio wspólne posiedzenie celem ustalenia programu prac nad uzgodnieniem terminologii chemicznych.

Przem. Chem., 19, 266 (1935).

Dnia 14 listopada r. b. odbyła się wycieczka prasowa do Tomaszowskiej Fabryki Sztucznego Jedwabiu. Liczny zespół dziennikarzy i publicystów, reprezentujących czasopisma stołeczne i prowincjonalne, udał się specjalnym wagonem do Tomaszowa, gdzie zapoznano się z przebiegiem produkcji sztucznego jedwabiu, sztucznych włókien ciętych i tomodanu oraz z urządzeniami społeczno-kulturalnymi na terenie Tomaszowskiej Fabryki. Doskonała organizacja i celowy sposób oprowadzania wywarł na uczestnikach wycieczki jaknajlepsze wrażenie, dając możliwość szczegółowej oceny doniosłości produkcji sztucznych włókien.

Wiad. Przem. Chem., 10, 91 (1935).

Po likwidacji zasłużonej księgarni „Kasper Wojnar” pozostały na składzie u właściciela tej księgarni, p. K. Wojnara (Warszawa, Wspólna 49) egzemplarze 2-eh poważnych dzieł w zakresie chemji. Są to mianowicie: „Zasady chemji nieorganicznej” Wilhelma Ostwalda w tłumaczeniu i uzupełnieniach Dr. Inż. Prota, oraz „Chemja organiczna” Opolskiego, w drugim wydaniu opracowanym i uzupełnionem przez profesorów Klinga i Leśniańskiego. Książki te wydawca likwiduje obecnie po niższych cenach, mianowicie zł. 30 zamiast zł. 50 za dzieło Ostwalda i zł. 20 zamiast zł. 28 za dzieło Opolskiego — w egzemplarzach nieoprawionych.

Wiad. Przem. Chem., 10, 95 (1935).

Przemysł chemiczny w Polsce wykazuje znaczną prężność wewnętrzną i dużą dozę inicjatywy. Stąd też niema prawie miesiąca, aby w Polsce nie powstał nowy dział produkcji chemicznej, przyczyniając się nie tylko do zdobywania coraz to nowych dziedzin wytwórczości, ale również do aktywizacji bilansu handlowego.

Tak np., w ciągu r. 1935 — jednego tylko roku — uruchomiono w Polsce produkcję siarczku węgla; alkaloidów opjumowanych z łądyg maku polskiego; znacznie rozszerzono gamę wytwarzanych półproduktów organicznych, uruchamiając między innymi, wytwarzanie alfanaftolu, kwasu betaoksynaftoesowego, dwuetyloaminy, antrachinonu, paranitroaniliny i t.d.; wypuszczono na rynek kilka nowych produktów organicznych używanych w przemyśle gumowym jako przyspieszacze wulkanizacji i antyutleniające; rozpoczęto produkcję stearynianów cynku, magnezu i glinu. Spośród drobniejszych stosunkowo artykułów — rozszerzono produkcję fosforanów sodowych, połączeń bizmutu; uruchomiono produkcję soli kwasu cytrynowego, ftalanu etylowego, pochodnych barbiturowych, metylocykloheksanonu, cyjanków metali ciężkich. Wypuszczono na rynek specjalne produkty, jak spoiwa kwaso-odporne, nowe połączenia do uszlachetnienia stali i t.d.

Wiad. Przem. Chem., 11, 9 (1936)

Angielska i niemiecka prasa codzienna donosi, że w Rosji powstała 4-ta fabryka syntetycznego kauczuku — w Kazaniu nad Wołgą. Prasa ta podaje dalej, że obecna zdolność produkcyjna Rosji wynosi 25 000 ton syntetycznego kauczuku rocznie.

Wiad. Przem. Chem., 11, 68 (1936)

Redakcja „Nouvelles de la Chimie” w Paryżu urządza 15 każdego miesiąca w siedzibie „Maison de la Chimie” (28, rue de St. Dominique) o godz. 12.30 w południe zbiorowe śniadania poświęcone omówieniu bieżących zagadnień chemji przemysłowej oraz nowościom świata chemicznego. Wszyscy, interesujący się powyższymi zagadnieniami, proszeni są za naszym pośrednictwem przez Redakcję „Nouvelles de la Chimie” o przyjmowanie udziału w tych śniadaniach — podczas obecności w Paryżu. W śniadaniach biorą udział zarówno francuscy przemysłowcy chemiczni, jak świat naukowy.

Ostatnie śniadanie, jakie odbyło się dn. 15 stycznia b. r., poświęcone było zagadnieniom higieny przemysłowej, a referentem był Prof. R. Fabre z uniwersytetu paryskiego.

Wiad. Przem. Chem., 12, 11 (1937).

Chemiczna obrona przed paraliżem dziecięcym. Paraliż dziecięcy jest chorobą rozpowszechnia-

jącą się za pośrednictwem błon nosa do centralnego systemu nerwowego. Wedle doświadczeń dokonanych niedawno w Instytucie Rockefellera na małpach można zarazić małpy przez wcieranie emulsji zawierającej zarazek paraliżu w błony śluzowe. Około 75% zwierząt ulega wówczas zakażeniu. Jeśli jednak użyć prostego środka chemicznego jakim jest niewinny roztwór 4% alunu sodowego albo też taniny i zapuścić błony śluzowe nosa kilka dni przed zakażeniem wirusem wówczas tylko 5% małp zapada na paraliż. Metoda jest bardzo prosta i nieszkodliwa, środki wspomniane działają widocznie jako ochrona przeciw wtargnięciu zarazka do ciała i potem do systemu nerwowego. Dr. Sabin Olitsky i Cox sądzą że doświadczenia te można śmiało przenieść na ludzi.

Przem. Chem., 21, 104 (1937).

Polski Komitet Normalizacyjny wkroczył w 13-ty rok swego istnienia. W ubiegłych latach P.K.N. wykazał się pokaźnym plonem prac: wydał 1050 norm i przepisów, ma obecnie w opracowaniu ok. 400 nowych norm we wszystkich dziedzinach wytwórczości. Normy P.K.N. stają się coraz szerszą podstawą unormowanej produkcji. Na uwagę przemysłu chemicznego zasługują normy, opracowywane przez Komisję Technologji Chemicznej P.K.N. w dziale artykułów chemicznych.

Wiad. Przem. Chem., 12, 34 (1937)

W roku bieżącym możemy wreszcie także powitać powstanie nowego organu chemicznego. Miesięcznik „Przeгляд Chemiczny” wydawany od stycznia b. r. również staraniem Związku Inżynierów Chemików R.P. przez ruchliwy Oddział Lwowski, pod redakcją profesora Dra Tadeusza Kuczyńskiego, chce służyć w pierwszym rzędzie informacją, oraz publicznej dyskusji problemów aktualnych. Życzymy bratniemu organowi pięknego rozwoju.

Przem. Chem., 21, 271 (1937).

Wystawa aparatury chemicznej z zakresu potrzeb liceum została otwarta w dniu 15 września 1937 r. w Muzeum Oświaty i Wychowania w Warszawie, Hoża 88.

Oprócz właściwej aparatury na wystawie znajdują się przykłady rozwinięcia materiału eksperymentalnego stosownie do programów chemji wydziału matematyczno-fizycznego względnie przyrodniczego.

Przem. Chem., 21, 265 (1937).

Fabrykacja kauczuku syntetycznego w Czechach rozpoczęła się w roku 1938. Próby wstępne według licencji rosyjskich prowadził przemysł cukrowniczy wspólnie ze znanym Konsortium Chemicznym Aussig. Surowcem będzie alkohol. Zapotrzebowanie Czechosłowackie na kauczuk wynosi obecnie 12 000 t rocznie, z czego 10 000 t ma pokryć kauczuk syntetyczny — resztę zaś ma zastąpić kauczuk naturalny hodowany na własnych plantacjach z nasion rosyjskich. Przemysł spirytusowy będzie mógł w ten sposób sprzedać 450 000 t spirytusu rocznie.

Przem. Chem., 21, 272 (1937).

Obiektywna wartość społeczna zdrwia i życia ludzkiego została niejednokrotnie obliczona. Oto np. L. Dublin z Tow. Ubezpiec. Metropolitan w New Yorku oblicza, że średnia wartość amerykańskiego nowonarodzonego chłopca wynosi 9 300 dol., dziewczynki 4 600 dol., mężczyzny 25-letniego 32 000 dol. Obliczenia te oparte z jednej strony na kosztach wychowania dziecka i wydatków konsumpcyjnych, a z drugiej strony na wartości wytworzonych w przyszłości dóbr i oczekiwanych zarobków, — muszą być rozpatrywane w świetle rzeczywistości gospodarczej w danym okresie; w przytoczonym zestawieniu uderza nas może wysokość cyfr, lecz obliczenie było dokonane w okresie największej prosperity i zresztą chodzi nie tyle o same cyfry, lecz o zasadę, która dla każdego kraju i każdych warunków koniunkturalnych znajdzie inną wykładnię.

Profesor Nicholson z Londynu, wespół z wspomnianym L. Dublinem, określa wartość żywego materiału ludzkiego na sumę przewyższającą pięciokrotnie zasoby materialne danego kraju, czyli że wartość gospodarczą człowieka można wyrazić pięciokrotną sumą bogactwa narodowego, przypadającą na jednego mieszkańca kraju.

Przem. Chem., 22, 72 (1938).

Związek Inżynierów Chemików R.P. przystąpił do wydania Kalendarza Chemicznego na rok 1939/40.

Treść nowego wydania Kalendarza Chemicznego będzie powiększona prawie dwukrotnie w stosunku do wydania poprzedniego, które ukazało się w ilości 2 000 egz. w r. 1937 i w przeciągu paru tygodni zostało wyczerpane. Poszczególne działy Kalendarza zostaną opracowane na nowo, ze specjalnym uwzględnieniem działów technicznych.

Kalendarz Chemiczny cieszył się wielkim popytem i był nieodzowny w każdej fabryce chemicznej. Zwracamy się wobec tego do fabryk zrzeszonych w Związku Przemysłu Chemicznego o popieranie tego, ze wszelkich miar, zasługującego na poparcie wydawnictwa przez dawanie ogłoszeń, zakupywanie, etc.

Kalendarz Chemiczny 1939/40 ukaże się w końcu grudnia 1938 r.

Wiad. Przem. Chem., 13, 42 (1938).

Dziennik „Argus”, wychodzący w Rumunii od 27 lat i poświęcający stale dużo uwagi zagadnieniom polskim i rozwojowi współpracy polsko-rumuńskiej, wydaje wkrótce numer specjalny z okazji podniesienia poselstw: polskiego w Rumunii i rumuńskiego w Polsce — do rangi ambasad.

Numer specjalny będzie poświęcony omówieniu m. innymi zagadnień gospodarczych obu państw oraz dotychczasowego i przyszłego rozwoju współpracy gospodarczej polsko-rumuńskiej.

Wiad. Przem. Chem., 13, 47 (1938).

Ciała trujące i szkodliwe dla zdrowia — pod tym tytułem ukaże się wkrótce polski przekład dzieła Łazarewa i Astrachańcewa; jest to obszerny zbiór wiadomości z dziedziny toksykologii. Wydany już tom I zawiera na 380 stronach opis działania szkodliwych dla zdrowia związków nieorganicznych.

Przem. Chem., 22, 248 (1938).

XVIII Kongres Chemii Przemysłowej, który rozpoczął się w stolicy wysoce uprzemysłowionego okręgu lotaryńskiego — Nancy — niestety nie dokończył swych prac. Z powodu ogłoszenia częściowej mobilizacji we Francji i groźby wojny europejskiej Kongres został zawieszony, trwając tylko dwa dni.

Przem. Chem., 23, 22 (1938).

Siarka z gazów hutniczych. W Trail w Kanadzie wybudowano urządzenie dodatkowe przy hucie pozwalające na wyzyskanie siarki z gazów odlotowych oparte na pomysłowym sposobie koncentracji dwutlenku siarki. Znany proces produkcji siarczanu amonowego przez neutralizację zmieniono w następujący sposób: Najpierw przemierza się w skuberach gazy odlotowe wodnym roztworem

amoniaku, otrzymując siarczyn amonowy, który dopiero przerabia się z kwasem siarkowym na siarczan amonu, otrzymując ubocznie stężony bezwodnik siarkowy. Tak więc koncentracja ta dokonuje się prawie za darmo. Stężony SO_2 idzie do redukcji koksem, przy czym powstaje siarka elementarna.

Przem. Chem., 23, 87 (1939).

Pierwszy Międzynarodowy Zjazd dla Walki z Korozją. Zagadnieniem korozji świat naukowy zaczął się interesować niespełna od lat dwudziestu paru. Stało się to z chwilą zrozumienia w całej rozciągłości niszczących skutków jej działania i strat, stąd wynikających. Świat rozpoczął walkę wszelkimi środkami; badania naukowe sprzęgały się z doświadczeniem praktyki, wysiłki kolektywne nad środkami zapobiegania i ochrony z ulepszeniem tworzyw istniejących i odkrywaniem nowych.

Te wysiłki zespołowe nauki i praktyki sprawiły, że pewnego dnia mechanizm korozji i odporności chemicznej stał się dla ogółu zrozumiały, dzięki teorii elektrolitycznej U. R. Evansa, pracom źródłowym G. D. Bengouha i innych. Zrozumiano znaczenie tworzenia się niewidocznej ochronnej warstewki tlenków metalicznych na powierzchni metali i stopów przemysłowych. Wychodząc z tych przesłanek, odkryto stale i stopy nie utleniające się (potocznie zwane nierdzewnymi). Dla kontrolowania i poznawania nowych własności należało przeprowadzić najróżniejsze próby przyspieszone (laboratoryjne), długotrwałe (zbliżone do warunków naturalnych), próby odporności na czynniki i produkty uboczne przemysłu chemicznego, pod ciśnieniem zwykłym i zwiększonym dla procesów katalitycznych, w temperaturach zwykłych oraz wysokich (kotły).

W perspektywie takiego bogactwa prac i zagadnień oraz wielorakiej dokumentacji, stało się rzeczą nader konieczną zetknięcie zainteresowanych fachowców różnych krajów dla wymiany swych poglądów i doświadczeń, porównania sposobów kontroli procesów korozji itd.

Przem. Chem., 23 126 (1939).

XIX Kongres chemii przemysłowej odbędzie się w Warszawie od dnia 24. IX. do 1. X. 1939 r. Na czele Głównego Komitetu Organizacyjnego XIX Kongresu Chemii Przemysłowej stoi Rektor Politechniki Warszawskiej, Prof. Dr Józef Zawadzki. Prace podzielone są na 3 Komitety: Naukowy, Organizacyjno-Finansowy i Wykonawczy.

Prezesem Komitetu Naukowego jest — Prof. Dr Stanisław Przyłęcki, Organizacyjno-Finansowego — Dr Józef Landau, Wykonawczego — Inż. Tadeusz Zamojski.

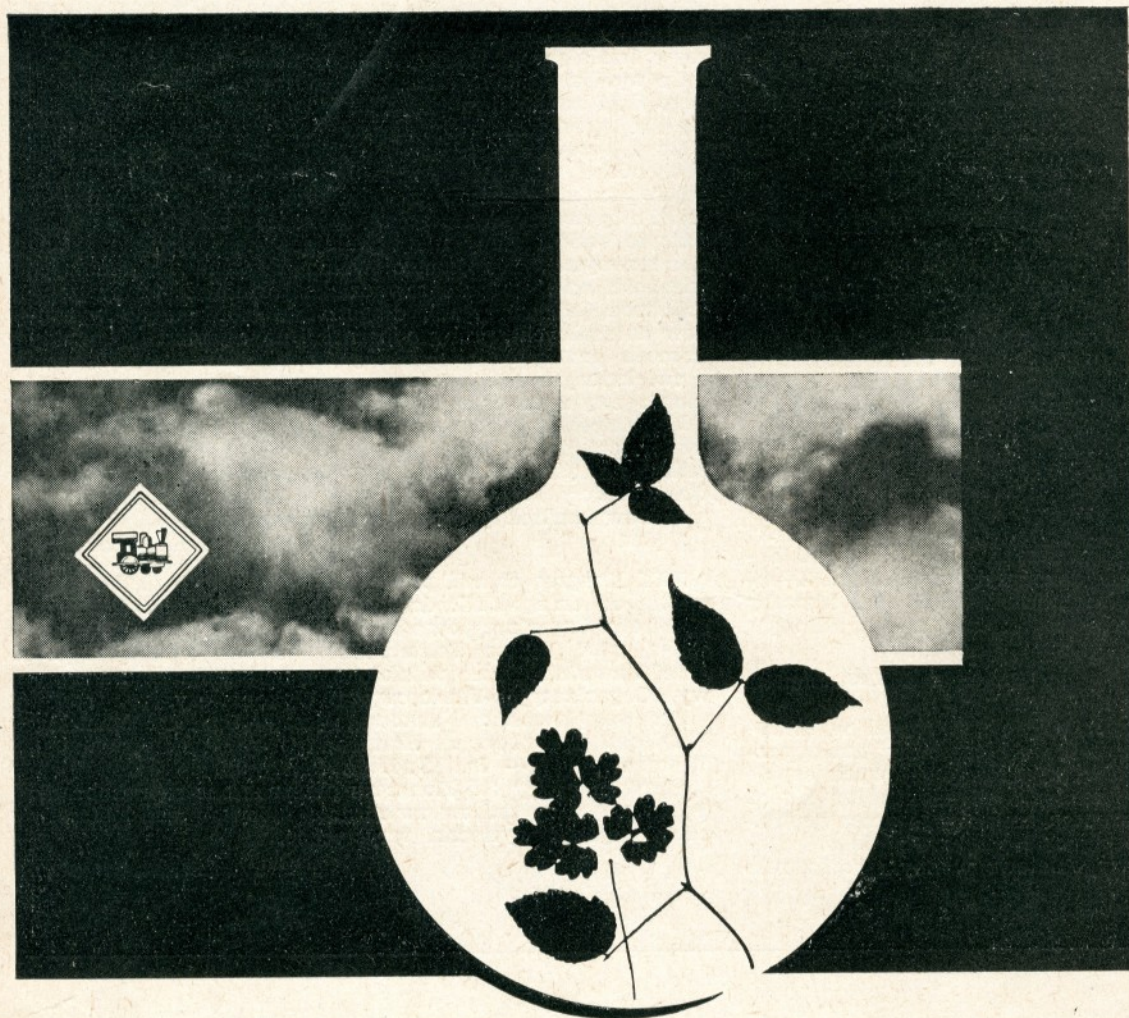
Pierwsze cztery dni Kongresu przeznaczone są na obrady, a następane trzy dni na zwiedzanie fabryk, przedsiębiorstw chemicznych i wycieczki turystyczne.

Przem. Chem., 23, 192 (1939).

KOMUNIKAT

W roku akademickim 1958/59 Studium Techniki Izotopów Promieniotwórczych przy Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie organizuje drugi kurs dla inżynierów w zakresie zastosowań izotopów promieniotwórczych w nauce i technice. Kurs trwa od 1. 10. 1958 do 15. 6. 1959 i przeznaczony jest dla pracowników Instytutów Naukowych i Technicznych oraz przemysłu, którzy będą stosować izotopy promieniotwórcze i promieniowanie jonizujące w swych pracach badawczych. Liczba godzin zajęć (wykładów i ćwiczeń) wynosi około 30 godzin tygodniowo. Dla zamiejscowych kandydatów rezerwuje się mieszkanie w domu akademickim i stołówkę. Termin przyjmowania zgłoszeń upływa z dniem 15. 5. 1958. O bliższe informacje należy zwracać się:

Studium Techniki Izotopów Promieniotwórczych
przy Katedrze Fizyki II Akademii Górniczo-Hutniczej
Kraków, Al. Mickiewicza 20.

*Essential Oils
Synthetic and
Isolated
Aromatics.*

p&s

*Perfume-
Specialities for
Soap, Extrait,
Aerosol-products etc.*

pricelists and folders at your disposal:

Polak & Schwarz Zaandam - Holland.

telex: 12088

Firma Mundial
Mokotowska 55
WARSZAWA

ZAWIADOMIENIE O KONKURSIE

Ministerstwo Przemysłu Chemicznego zamierza ogłosić w naszym czasopiśmie

KONKURS

NA

INICJOWANIE KRAJOWEJ PRODUKCJI ANTYIMPORTOWEJ

Konkurs będzie dotyczył produkcji artykułów przemysłu chemicznego importowanych obecnie całkowicie lub częściowo (import uzupełniający) oraz produkcji nowych o charakterze eksportowym.

Będzie to konkurs otwarty i dotyczący zarówno inicjowania produkcji przemysłu kluczowego jak i spółdzielczego i drobnej wytwórczości.

Dla uczestników konkursu, których prace konkursowe będą mogły przyczynić się do uruchomienia lub wzmożenia produkcji antyimportowej oraz do uruchomienia nowych produkcji eksportowych — przewiduje się wiele odpowiednio wysokich nagród pieniężnych.

Należy się spodziewać, że wśród zainteresowanych fachowców przemysłu chemicznego: naukowców, inżynierów, techników i ekonomistów — konkurs ten wzbudzi szerokie zainteresowanie i przyczyni się w znacznym stopniu do pobudzenia twórczej inicjatywy na tym odcinku gospodarczym kraju.

ŻĄDAJCIE

FARB OLEJNYCH

LAKIERÓW I EMALII OLEJNYCH

WYROBÓW SPIRYTUSOWYCH

WYROBÓW NITRO

SZPACHLÓWEK

produkcji

PRZEMYSŁU KLUCZOWEGO

które są:

- najtańsze
- wyrabiane z najlepszych surowców krajowych i zagranicznych
- w największym wyborze

do nabycia

W WOJEWÓDZKICH HURTOWNIACH WYROBÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

Adresy

W A Ż N E D L A Z A O P A T R Z E N I O W C Ó W

CHEMIKALIA TECHNICZNE
 ODCZYNNIKI I CHEMIKALIA LABORATORYJNE
 BARWNIKI TECHNICZNE I SPOŻYWCZE
 ESENCJE SPOŻYWCZE I PASTY ORANŻADOWE
 FARBY I EMALJE OLEJNE
 LAKIERY SPIRYTUSOWE I NITRO
 POLITURY SPIRYTUSOWE
 POKOSTY, KITY SZPACHLOWE
 ROZCIŃCZALNIKI I ROZPUSZCZALNIKI
 FARBY SUCHE I KLEJE MALARSKIE
 PREPARATY DO IMPREGNACJI I ODGRZYBIANIA
 ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN, DERATYZACYJNE I DEZYNFEKCYJNE
 OPONY ROWEROWE, DĘTKI ROWEROWE
 DROBNY SPRZĘT ROWEROWY GUMOWY
 ARTYKUŁY GUMOWE TECHNICZNE
 WĘŻE GUMOWE, NICI GUMOWE, SZNURY GUMOWE
 PASY PĘDNE, PASY KLINOWE
 PŁYTY GUMOWE SUROWE I USZCZELNIAJĄCE
 PŁYTY PODESZWOWE, KALOSZOWE, CHODNIKOWE
 MATERIAŁY I SPRZĘT SPAWALNICZY
 TŁOCZYWA FENOLOWE, ŻYWICE SYNTETYCZNE
 WYROBY TECHNICZNE Z TWORZYW SZTUCZNYCH
 KALAFONIE, TERPENTYNA
 KLEJE SKÓRNY I KOSTNY, ŻELATYNOWY
 STEARYNA, OLEJ LNIANY, RYCYNOWY, GLICERYNA
 DEKSTRYNY, KLEJE DEKSTRYNOWE, KAZEINOWE, KROCHMALOWE

W ILOŚCIACH HURTOWYCH ROZPROWADZAJĄ:

WOJEWÓDZKIE HURTOWNIE WYROBÓW PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO

w Warszawie Foksal 18
 w Białymstoku Szosa do Zielonej 86
 w Łodzi ul. Żwirki 11
 w Lublinie Majdan Tatarski
 w Olsztynie ul. Mochnackiego 10
 w Rzeszowie Osiedle WSK
 w Krakowie ul. Młyńska 6
 w Opolu ul. Armii Ludowej 10
 w Gdańsku ul. Grunwaldzka 46/50

o r a z O D D Z I A Ł Y

w Bielsku ul. Korczaka 1/3
 w Gliwicach ul. Barlickiego 14
 w Dębnie Lubuskim ul. Chrobrego 39
 w Jeleniej Górze ul. Świerczewskiego 26/8
 w Elblągu ul. Grunwaldzka 31

w Poznaniu Stary Rynek 87/88
 w Szczecinie ul. Santocka 22
 w Zielonej Górze ul. Fabryczna 11
 w Wrocławiu ul. Borowska 3
 w Szczecinku ul. Boh. W-wy 21
 w Radomiu ul. Dzierżyńskiego 33
 w Częstochowie „Aniołów”
 w Bydgoszczy ul. Dworcowa 81/83
 w Katowicach ul. Warszawska 3

w Kaliszu ul. Wrocławska 33/35
 w Kędzierzynie
 w Wałbrzychu ul. Wrocławska 113
 w Legnicy ul. Wrocławska 213

NA ŻYCZENIE ODBIORCY HURTOWNIE ORAZ ICH ODDZIAŁY DOKONUJĄ WYSYŁKI ZAMÓWIONEGO TOWARU

BIURO ZBYTU PRODUKTÓW NIEORGANICZNYCH

GLIWICE, ul. Kuzielska 10

Tel. centrali 34-91

ROZPROWADZA TECHNICZNE ARTYKUŁY NIEORGANICZNE PRODUKCJI KRAJOWEJ I Z IMPORTU:

GRUPA 1 – Węglan sodowy bezwodny (soda amoniakalna)
 Podwójna sól sodowa (sesquicarbonat, soda śnieżna)
 Soda oczyszczona
 Wodorotlenek sodowy lany, łamany (soda żrąca)
 Wodorotlenek sodowy w roztworze – ług sodowy,
 – zwykły (ok. 50% NaOH)
 – elektrolityczny o wyższej czystości (ok. 40% NaOH)

Tel. 26-52

GRUPA 2 – Kwasy: siarkowy w różnych stężeniach, solny, azotowy akumulatorowy, amoniak i saletry

Tel. 27-30

GRUPA 3 – Chlor, wapno chlorowane, podchloryn, siarka, SO₂, siarczek sodowy, szkło wodne, sól glauberska, woda utleniona i inne

Tel. 25-35

GRUPA 4 – Związki baru, boru, chromu, fosforu, potasu, sodu, wapnia

GRUPA 5 – Środki do powierzchniowej obróbki metali, środki do uzdatnienia wody, środki grzybobójcze, fluorokrzemian sodowy, fluorek sodowy i inne

GRUPA 6 – Chemikalia importowane – m. in.: biel tytanowa, brom, cyjanki, fosfor, jod, nadmanganian potasowy, sole i tlenki różnych metali

Zgłaszanie zapotrzebowań i przesyłanie zamówień w myśl obowiązujących przepisów (Monitor Polski Nr 89 z 2.11.1956 oraz Wykaz Artykułów do Projektu Planu Zaopatrzenia Materiałowego w Ramach Narodowego Planu Gospodarczego na rok 1958 – artykuły rozdzielane w 1958 r. – wydany przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów).

Z artykułów rozprawdzanych przez Biuro Zbytu Produktów Nieorganicznych w 1958 r.:
MINISTERSTWO PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO PRZYDZIELA – biel tytanową, boraks, dwuchromian sodu, dwutlenek siarki, siarczan glinu, siarczan niklu, siarczan miedzi, siarczek sodu

BIURO ZBYTU PRODUKTÓW NIEORGANICZNYCH PRZYDZIELA – chlor, kwas siarkowy, kwas solny, siarkę, sodę bezwodną zwykłą i ciężką, sodę żrącą, wapno chlorowane

Odbiorcy mniejszych ilości od minimalnych na szczeblu zbytu realizują swoje zapotrzebowania w wojewódzkich hurtowniach wyrobów przemysłu chemicznego i ich oddziałach.

Szczegółowych informacji o sposobie zaopatrzenia na szczeblu zbytu lub hurtu udziela Biuro Zbytu Produktów Nieorganicznych.

Na artykuły rozprawdzane przez Biuro Zbytu Produktów Nieorganicznych obowiązuje cennik Nr 71/z II (wydanie 1956) do nabycia w Centrali Druków w Warszawie, ul. Bema 60.

Zmiany i uzupełnienia cennika podawane są w okresowych biuletynach dostępnych w wojewódzkich hurtowniach wyrobów przemysłu chemicznego i ich oddziałach.

**jasne aktywne
napelniacze wzmacnione
dla przemyslu gumowego**

VN3 NEOWIT AS7
DUROSIL CALSIL TEG

Füllstoffgesellschaft
WESSELING BEZ. KÖLN - WESTDEUTSCHLAND

102

WARUNKI PRENUMERATY „PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO” NA 1958 R.

Zgłoszenia na prenumeratę normalną czasopism technicznych przyjmują urzędy pocztowe i listonosze oraz oddziały i delegatury „Ruch”. Można również zgłaszać prenumeratę przez wpłacanie należności bezpośrednio na konto CENTRALI KOLPORTAŻU PRASY WYDAWNICTW „RUCH”, Warszawa, ul. Srebrna 12, PKO 1-6-100 020, podając dokładnie nazwisko, adres, okres prenumeraty i tytuł zamawianego czasopisma.

Prenumerata normalna:

miesięczna zł 15.—
kwartalna zł 45.—
półroczna zł 90.—
roczna zł 180.—

Zamówienia i przedpłaty na prenumeratę normalną miesięczną, kwartalną półroczną i roczną na rok 1958 przyjmować będą do 15 dnia, miesiąca poprzedzającego okres zamawianej prenumeraty we wszystkich urzędach pocztowych, listonoszów oraz miejscowe Oddziały i Delegatury „Ruch”.

Zawiadamiamy, że na rok 1958 rabat dla członków stowarzyszeń naukowo-technicznych zrzeszonych w NOT wynosić będzie 15%.

Prenumerata z rabatem 15%

kwartalna zł 38.25
półroczna zł 76.50
roczna zł 153.—

Zamówienia zbiorowe, imienne z podaniem adresów, okresu prenumeraty i tytułu czasopisma oraz należności przyjmują koła zakładowe, zaś od członków nie zrzeszonych w kołach-oddziały stowarzyszeń naukowo-technicznych, Zamówienia przekazywać należy do Centrali Kolportażu Prasy i Wydawnictw, Warszawa, ul. Srebrna 12, konto PKO 1-6-100 020.

CENNIK OGŁOSZEŃ

ZAMIESZCZANYCH W CZASOPISMACH TECHNICZNYCH NOT

Z A T E K S T E M :

1/1 str. formatu A4 zł 4700.—
1/2 str. formatu A4 zł 2400.—
1/4 str. formatu A4 zł 1200.—
Ogłoszenia drobne za 1 cm² zł 10,50

W T E K Ś C I E I N A I V S T R O N I E O K Ł A D K I

cena ogłoszeń jest o 25% wyższa. Ponadto za każdy dodatkowy kolor dolicza się 25%. Cena ogłoszeń drukowanych w 3 kolorach (czarny + 2 kolory) na specjalnych wkładkach broszurowanych razem z numerem jest wyższa o 50%.

Na życzenie zamawiającego mogą być przyjmowane gotowe luźne wkładki (ulotki drukowane dwustronnie, foldery, prospekty małej objętości, etykiety etc.) w formacie A4 lub mniejszym - dołączane do nakładu poszczególnego czasopisma. Opłata z tego tytułu wynosi zł 1500.—.

Wydawnictwa podejmują się również wykonania we własnym zakresie wyżej wymienionych wkładek i rozkolportowania ich razem z nakładem wytypowanego czasopisma. Wszelkie tego rodzaju życzenia wymagają uprzedniego indywidualnego ustalenia ceny ze zleceniobiorcą.

U W A G A : Na życzenie zleceniodawcy podejmujemy się opracowania graficznego ogłoszeń za zwrotem efektywnych kosztów liczonych wg urzędowego cennika Ministerstwa Kultury i Sztuki.

135 255

ZAKŁADY AZOTOWE

im. Feliksa Dzierżyńskiego

W TARNOWIE

Produkują

Dostarczają

NAWOZY SZTUCZNE

Saletrzak 20,5% N₂
 Saletrę wapniową 15,5% N₂
 Wodę amoniakalną 25% NH₃
 Precypitat 30% P₂O₅ przyswajalnego

— stosowany przedsięwzię
 — stosowaną pogłównie
 — stosowaną pogłównie i przedsięwzię
 — stosowany przedsięwzię

PRODUKTY CHLOROWE

Chlor ciekły 99,5% — do dezynfekcji
 Lug' sodowy 48% — do produkcji mydła
 Sode kaustyczną 96% — do produkcji mydła
 Kwas solny techn. 35% — dla przem. barwników
 Kwas solny spożywczy 36% — dla przemysłu przetworów spożywczych
 Kwas solny farmaceut. 25% — dla przemysłu farmaceutycznego
 Kwas solny chem. czysty 38% — odczynnik chemiczny
 Kwas chlorosulfonowy 94% — dla farmacji i przem. barwników
 Herbatox 95 g/l chloranu wapniowego — do odchwaszczania
 Wapno chlorowane 36% chloru czynnego — do wybielania i dezynfekcji
 Woskoł temp. topn. 85—110°C — do izolacji i wyrobu past i smarów
 Cykloheksanol — półprodukt w przem. włókien sztucznych

KATALIZATORY

Miedziowo-cynkowy — do syntezy metanolu
 Żelazo-chromowy — do konwersji tlenku węgla
 Nikłowy — do konwersji węglowodorów

ARTYKUŁY TECHNICZNE

Tlen sprężony 99% — do spawania i cięcia metali
 Tlen spręż. medyczny 99% — do zabiegów leczniczych
 Wodór sprężony 99% — do uwodornienia zw. chem. i spawalnictwa
 Wodę amoniakalną 25% — do celów technicznych
 Amoniak ciekły 99,9% — do chłodnictwa i dla przem. chemicznego
 Kwas azotowy techn. 47—50% — do prod. nawozów sztucz. i kwasu siarkowego
 Fluorek sodu 93% — topnik przy prod. aluminium

PRODUKTY ORGANICZNE

Metanol c. wł. 0.799 — półprodukt syntezy chem. i rozpuszczalnik
 Formalinę 40% — półprodukt dla przemysłu tworzyw sztucznych, środek dezynfekcyjny
 Urotropinę 99% — półprodukt dla przem. farmaceutycznego
 Tiomocznik 94% — półprodukt dla przemysłu farmaceutycznego i tworzyw sztucznych
 Kaprolaktam — surowiec do produkcji tworzyw poliamidowych